

سفرنامه حج از سال ۱۲۴۰

محمد اسماعیل ترخانی بن محمد مهدی سمیرمی
به کوشش رسول جعفریان

نسخه ای از کتاب شریف حلیه المتقین اثر علامه مجلسی توسط دوست ارجمند جناب آقای میثم احمدی از اصفهان برای فروش به کتابخانه مجلس عرضه شد. این نسخه در سال ۱۲۳۲ توسط شخصی به نام محمد اسماعیل ترخانی فرزند محمد مهدی، ساکن مزارع سبعه سمیرم کتابت شده است. در پشت صفحه اخیر آن و صفحه بعد، یعنی طی دو صفحه، سفرنامه کوتاهی که مربوط به سفر در سال ۱۲۴۰ انجام شده است. کتابت این دو صفحه از شش سال بعد یعنی سال ۱۲۴۶ است. علاوه بر این، در پایین صفحه دوم، و پشت آن، تعدادی تاریخ ولادت فرزندان و وفات عده ای دیگر آمده که از ۱۲۶۳ تا ۱۳۳۱ را شامل می شود. خط سفرنامه اندکی با خط متن متفاوت است، اما بسا با توجه به نزدیک بودن تاریخ کتابت نسخه و سفرنامه، سفرنامه نیز متعلق به همو باشد. به تاریخ یازدهم شهر رجب المرجب سنه ۱۲۴۰ اقل خلق الله، روانه سفر مکه معظمه - زادها الله عز و شرفا - شدیم و در روز بیست و هفتم شهر ذی قعدة الحرام با احرام عمره حج تمتع، داخل شهر مکه شدیم در وقت صبح. و اعمال عمره را بعد از ادای فریضتین مغرب و عشا در شب بیست و هشتم شهر مذکور بجا آوردیم با ادعیه مستحبه. و در آنجا بودیم تا روز ترویبه که هشتم شهر ذی الحجه بوده باشد. در آن روز در مسجد الحرام رفتیم و از چاه زمزم غسل کردیم، و در حجر اسماعیل در زیر میزاب رحمت، احرام به حج تمتع بستیم و از آنجا

روانه منی شدیم.

چون اهل حاج در منی توقف نکردند، رفتیم به عرفات و شب عرفه در عرفه ماندیم، و روز عرفه را تا غروب آفتاب، وقوف به عمل آوردیم و بعد از تحقق غروب از آنجا کوچ کردیم. و بعد از دو ساعت از شب عید اضحی رفته، وارد مشعر شدیم، و شب در آنجا ماندیم تا طلوع آفتاب. و مقارن طلوع کوچ کردیم.

دو ساعت از روز عید اضحی برآمده، وارد منی شدیم، و بعد از رمی جمره عقبه و کشتن گوسفند قربانی و تراشیدن سر روانه مکه معظمه شدیم، و طواف حج را که عبارت از هفت شوط بوده باشد، با دو رکعت نماز طواف با سعی میان صفا و مروه و طواف نساء و رکعتی طواف بجا آوردیم و از آنجا روانه منی شدیم. و ایام التشریق را در منی بیتوته به عمل آوردیم، و روزهای ایام التشریق را رمی جمرات ثلاث کردیم. و بعد کوچ کرده، روانه مکه شدیم و در مکه بودیم تا روز بیست و دویم شهر حال [ذی الحجه].

بعد، حمل بستیم رو به مدینه مشرفه، و روز پنجم شهر محرم الحرام داخل به مدینه طیبه شدیم، و چهار روز در شهر مدینه توقف کردیم. و هر روز زیارت روضه رسول خدا را با زیارات ائمه بقیع - علیهم السلام - ادا کردیم، و بعد از وداع روانه ولایت خود شدیم.

و روز چهاردهم شهر جمادی الاول داخل خانه خود شدیم.

امیدوارم از کریم ذو الجلال که خداوند عالم از فضل و کرم خود و به تصدق سر ائمه معصومین به درجه قبول برساند. آمین یا رب العالمین سنه ۱۲۴۶

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی